

3698-5

ਫੀਰਾਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੀਲੋ ਠੰਡੇ

262-3-4-61-30,000-C. P. and S. Pb, Patiala
Accn. No. _____

Class No. _____ Book No. _____

Author _____

LANGUAGE DEPARTMENT LIBRARY, PUNJAB.

1. Books are issued for.....days only.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence. Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep the book fresh and clean.

ਛਾਪਾ ਟੈਪ

ਜੰਗ ਨਾਮਾ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਜੀ
ਪ੍ਰਾਤਲਾਹੀ ਦਸਵੀਂ
ਜਿਸਕੋ

ਹਾਜੀ ਚ ਰਾਗ ਦੀਨ ਸਰਾਜਦੀਨ

ਤਾਜਰਾਨ ਕੁਤਬ ਲਾਹੌਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਸ਼ਮੀਰੀ

ਨੰ 36986

ਬਾ ਤਮਾਮ ਮਲਕ ਚ ਰਾਗ ਦੀਨ ਮਾਲਕ ਕੈਕਸਟਨ
ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਰਕਸ ਲਾਹੌਰ ॥

੧ ਉਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਖ ਵਾਰ ਸੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀ ਲਿਖਤਭੇ ॥

ਪਉੜੀ ॥ ਔਰ ਗਜਬ ਜੇ ਲਿਖਿਆ ਦਿਲੀਓਂ ਪਰਵਾਨਾ ।
ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਦਾਇੰਦਾ ਕਲ ਵਾਨ ਜੋਧਾ ਮਰਦਾ
ਨਾ । ਹਕਮ ਮੇਰਾ ਕੰਧਾਰ ਵਿਚ ਕਾਬਲ ਖੁਰਾਸ ਨਾ । ਸਬ
ਰਾਜੇ ਦੱਖਣ ਪਹਾੜਦੇ ਆਇ ਕਰਨ ਸਲਾਮਾਂ । ਸਾਡੇ ਤਰੇ
ਵਿਚ ਹੈ ਸੱਚ ਕਸਮ ਕੁਰਾਨਾਂ । ਪਰਵਾਨਾ ਵੇਖਕੇ ਮਿਲ
ਸ਼ਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰ ਜੁਧ ਸਮਿਆਨਾ । ਮੈਂ ਪਕੜਾਂਗਾ ਨਾਲ
ਜੋਰਦੇ ਕਰ ਢੁੱਕੈ ਦਮਾਮ । ਮੈਂ ਦੂਨਾਂ ਲਾਵਾਂਗਾ ਜੇਜੀਆ
ਜੋ ਕਸਮ ਕੁਰਾਨਾ । ਇਹ ਛੋਡਨਗੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਲਿਆਵਨ
ਸਿਦਕ ਇਮਾਨਾ । ਓਹ ਖੁਤਬਾ ਮੇਰਾ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ
ਜਹਾਨਾ । ਤਲਬ ਕਰਾਂਗਾ ਆਂਕੀਆਂ ਸਭ ਪੰਡਤ ਖਾਨਾ । ਮੈਂ
ਛੱਡਾਂਗਾ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਪੜ੍ਹਨ ਕੁਰਾਨਾ । ਹਕੀਕਤ ਸੁਣ ਕਸ
ਮੀਰ ਦੀ ਵਰਤੀ ਪਡਤਾਨਾ । ਮੈਂ ਭੇਜਾਂ ਇਕੋ ਬਾਜ ਨੂੰ ਤੂੰ
ਚਿੜੀਆਂ ਤਾਮਾ ॥ ੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਪੜ੍ਹਿਆ ਪਰਵਾਨਾ । ਲਿਖ ਜਵਾਬ ਏਹ ਭੇਜਿਆ ਜੋ ਸੀ
ਸਚਨਾਮਾ । ਲਿਖੀਆਂ ਸਭ ਹਕੀਕਤਾਂ ਜੋ ਸਭ ਨੁਦਾਨਾ ।
ਤੈਂ ਕਸਮ ਜੋ ਕੀਤੀ ਦਗੇ ਦੀ ਮੈਂ ਦਿਲਦੀ ਜਾਨਾ । ਤੂੰ ਕਰ
ਹੰਕਾਰ ਜੋ ਬੋਲਿਆ ਨਾਪਾਕ ਜੁਬਾਨਾ । ਤਕਬਰ ਕੀਤਾ
ਅਬਲੀਸ ਨੇ ਗਲ ਲਾਨਤ ਜਾਮਾ । ਹੋਰਦਹਸਰ ਜੇਹੇ ਕਈ
ਦੈਂਤ ਮਾਰੇ ਅਭਿਮਾਨਾ । ਜੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀੜੀ ਬਲ ਧਰੇ
ਫੀਲ ਉਸਦੁ ਖਾਨਾ । ਮੈਂ ਪਕੜੀ ਓਟ ਅਕਾਲਦੀ ਕੋਈ

ਹੋਰਨਾ ਜਾਨਾ । ਜਾਂ ਆਇਆ ਹੁਕਮ ਅਕਾਲ ਦਾ ਹੱਥ ਬਧਾ
 ਗਾਨਾ । ਮੈਂ ਪੰਥ ਕਰਾਂਗਾ ਖਾਲਸਾ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਜਹਾਨਾਂ ।
 ਸਾਧਾਂਗਾ ਮੈਂ ਆਕੀਆਂ ਹਾਕਮ ਸੁਲਤਾਨਾ । ਦੁੰਦ ਪਵੇਗਾ
 ਮੁਲਖ ਵਿਚ ਕਿਆ ਆਪਨ ਬੇਗਾਨਾ । ਅਨਦਾਗੇ ਗੋਲੇ
 ਛੁਟਨਗੇ ਮਾਰਾਂ ਮੁਗਲ ਪਠਾਨਾ । ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਅਕਾਲ ਦੀ
 ਮੂੰਹ ਘਾਇ ਨਿਦਾਨਾਂ । ਮੈਂ ਦੂਰ ਕਰਾਂਗਾ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਵੜ
 ਸੁੰਨਤ ਇਮਾਨਾ । ਚਿੜੀਆਂ ਮਾਰਨ ਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਰ ਖਾਵਨ
 ਤਾਮਾ ॥੨॥ ਪਉੜੀ ॥ ਲਿਖਿਆ ਪੜ੍ਹਿਆ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਜ਼ੀਰ
 ਬੁਲਾਏ । ਅਸਬਾਬ ਸ਼ਰਾਦੇ ਕੱਢਕੇ ਕਾਜ਼ੀ ਸਦਵਾਏ । ਮੈਂ
 ਰੋਜ਼ ਜੋ ਜ਼ਿਆਰਤ ਹੱਜ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਨਿਤ ਜਾਏ । ਮੈਂ
 ਐਸਾ ਘਾਉ ਨ ਸਹਿ ਸਕਾਂ ਮਰਸਾਂ ਵਿਖਖਾਏ । ਜੇਕੋ ਹੋਵੇ
 ਸੂਰਬੀਰ ਬੀੜਾ ਉਠਾਏ । ਜਾਇ ਜੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗੁਰੂ
 ਦੇ ਪਰ ਭਾਂਜ ਨ ਖਾਏ । ਮੈਂ ਮਨਸਬ ਦੂਟੇ ਕਰਾਂਗਾ ਜੋ
 ਫਤੇ ਕਰਾਏ ॥ ੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਵਜ਼ੀਰ ਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਆਖਦੇ
 ਸੁਣ ਸ਼ਾਹ ਸਿਆਣੇ । ਤੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰ ਰੂਹ ਵਿਚ ਦਿਲ
 ਰੱਖ ਟਿਕ ਲੇ । ਤੁਸੀਂ ਭੇਜੋ ਫੌਜਾਂ ਚਾਹੁਕੇ ਬਹੁ ਮੁਗਲ ਸਿ-
 ਆਣ । ਤੁਸੀਂ ਭੇਜੋ ਤੋਪਾਂ ਰਹਿੜਲੇ ਬਹੁ ਸਾਜ ਸਮਾਣੇ ।
 ਜਾਇ ਜੰਗ ਕਰਣ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦੇਖ ਖੇਲ ਰਬਾਣੇ । ਕਾ-
 ਇਮ ਕਰ ਵਿਚ ਰੂਹਨੂੰ ਦੇਈਂ ਖਰਚ ਖਜਾਨੇ । ਕਰ ਸਾਹਿਬ
 ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਨਿਮਾਜ਼ ਰੋਜ਼ਾਨੇ । ਗਰਬ ਨਾ ਕਰੀਏ ਲਸ
 ਕਰਾਂ ਕਰ ਸ਼ਕਰ ਜਬਾਨੇ ॥ ੪ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸੇਬਨਿਸ਼ਾਹੁ

ਬੀਂ ਲੈ ਮਨਸਬ ਭਾਰੇ । ਏਹ ਪੰਥ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ਸਭ
ਕੇਸਾਂ ਧਾਰੇ । ਤੂੰ ਕਰੇਂ ਅਦਾਵਤ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਮਤ ਬਾਜ਼ੀ
ਠਾਰੇ । ਤੂੰ ਕਰੀਂ ਸਲਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੇ ਘਲ ਖੁਰ ਰਬਾਰੇ ।
ਤੂੰ ਜਾਇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਪਉ ਘਲ ਸਾਹਿਬ ਭਾਰੇ
ਪਰ ਬਰਜ ਸਰ ਟਾ ਫਹਿ ਪਿਆ ਹੁਣ ਕੋਟ ਉਸਾਰੇ ॥ ੫ ॥

ਜਵਾਬ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ

ਪਉੜੀ ॥ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਫਰਮਾਯਾ ਸੁਣ ਬੱਚੀ ਨਿਦਾਨੀ ।
ਦਿਲ ਵਿਚ ਗੈਰਤ ਖਾਇਕੇ ਪੈ ਗਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ । ਮੈਂ ਘਲਾਂ
ਦਹ ਦਰਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਜੇ ਦਿਲਦਾ ਜਾਨੀ । ਮੈਂ ਲਿਖ ਭੇਜਾਂ ਹਰੀ
ਚੰਦ ਨੂੰ ਜਿਸ ਕੋਈ ਨਾ ਸਾਨੀ । ਮੈਂ ਲਿਖ ਘਲਾਂ ਵਲ ਰਾਜਿ-
ਆਂ ਜਾਇ ਲੜਨ ਅਗਵਾਨੀ । ਮੈਂ ਖਲੀਫਾ ਰੱਬਦਾ ਕੋਈ
ਹੋਰ ਨਜਾਨੀ । ਤੂੰ ਕਰੇਂ ਜਵਾਬ ਨ ਸਮਝ ਕੇ ਏਹ ਸੁਖਨ ਹੈਂ
ਰਾਨੀ ॥ ੬ ॥

ਜਵਾਬ ਜੇਬੁਨਿਸ਼ਾ

ਪਉੜੀ ॥ ਜੇਬੁਨਿਸ਼ਾ ਹਥ ਬੰਨਕੇ ਇਕ ਸੁਖਨ ਸੁਨਾਯਾ ।
ਜਿਸ ਦਿਨ ਦਾ ਬੈਠੋਂ ਤਖਤ ਤੇ ਕਿਆ ਮਦਲ ਕਮਾਯਾ ।
ਤੂੰ ਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰ ਦਾਰਾ ਮਰਵਾਯਾ । ਤੇਗ
ਬਹਾਦਰ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਤੁਧ ਯੋਹ ਕਮਾਇਆ । ਬੀਜ ਜੋ
ਬੀਜਿਆ ਜਹਿਰ ਦਾ ਫਲ ਖਾਣਾ ਯਾਯਾ । ਅਗੇ ਲੇਖਾ
ਮੰਗੀਏ ਭਰ ਲੈਣ ਸੁਵਾਯਾ । ਜੇ ਸ਼ਾਹ ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਕਰੇ
ਸੋ ਵੈਜ਼ਕ ਪਾਯਾ । ਉਮਰ ਖਤਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਬੇਟਾ ਮਰਵਾਯਾ
। ਅਦਲ ਕੀਤਾ ਨੌਸ਼ੇਰਵਾਂ ਜਸ ਜਗ ਵਿਚ ਪਾਯਾ ॥ ੭ ॥

ਜਵਾਬ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ॥ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਫਰਮਾਯਾ ਸੁਣ ਜਾਨ ਹੁਮਾ

ਰੀ। ਮੈਂ ਜੋ ਸ਼ਾਹਿ ਐੰਗਜ਼ੈਬ ਵੱਡਾ ਬਲਕਾਰੀ ॥ ਆਨ
 ਨਿਵਾਈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਸਾਰੀ। ਮੈਂ ਪਕੜਾਂ ਗਾ
 ਆਕੀਆ ਵੱਡਾ ਬਲਕਾਰੀ। ਤਾਬਿਆ ਮੇਰੀ ਰਾਜਪੂਤ
 ਕਾਬਲ ਕੰਧਾਰੀ। ਜਿਤ ਵਲ ਮੈਂ ਮੂੰਹ ਕਰਾਂਗਾ ਲਹਿ
 ਜਾਇ ਖੁਮਾਰੀ। ਮੱਛ ਕੱਛ ਕੰਬ ਜਾਣਗੇ ਬੁਲਟ ਸੰਸਾਰੀ।
 ਮੈਂ ਭੇਜਾਂ ਇਕੋ ਸੂਰਮਾਂ ਮਾਰੇ ਤਲਵਾਰੀ ॥ ੮ ॥ ਪਉੜੀ ॥
 ਹੁਕਮ ਜੇ ਕੀਤਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੀਵਾਨ ਅਮੀਰਾਂ। ਦੀਵਾ
 ਮਜ਼ਬ ਦੇ ਜੰਗ ਦੀ ਕੁਝ ਕਰੇ ਤਦਬੀਰਾਂ। ਕਿਆ ਕੁਛ
 ਆਯਾ ਅਕਲ ਵਿਚ ਤੈਂ ਰਸਮ ਨਜ਼ੀਰਾਂ। ਮੈਂ ਤਲਬ
 ਕਰਾਂ ਕਰਾਮਾਤਿਆਂ ਬਹੁ ਪੀਰ ਫਕੀਰਾਂ। ਕਰਾਮਾਤ ਨਾ
 ਦਸਦੇ ਰਖਨ ਅਸੀਰਾਂ। ਮੇਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜਹਾਨ ਵਿਚ
 ਕਰ ਦਰਜੀ ਲੀਰਾਂ। ਜਿਉਂ ਕਰ ਬੰਦ ਬਰਾਬਰੀ ਸਮ-
 ਦਰ ਨੀਰਾਂ ॥ ੯ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਵਜ਼ੀਰ ਅੰਬੀਰ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹਕੇ
 ਇਕ ਅਰਜ਼ ਪੁਕਾਰਾ। ਸ਼ਾਹਿ ਜੋ ਭਾਵੇ ਸੋ ਕਰੇ ਕੁਝ
 ਉਜ਼ਰ ਨ ਚਾਰਾ। ਜੇ ਕੀੜੀ ਉਪਰ ਬਲ ਧਰੇ ਫੀਲ ਕਰੇ
 ਸਵਾਰਾ। ਓਹ ਪਲ ਵਿਚ ਸਫਾ ਉਠਾਇੰਦਾ ਕਰ ਕੂੜ
 ਪੰਸਾਰਾ। ਮਾਨੋ ਕੁਦਰਤ ਓਸ ਦੀ ਕਿਆ ਜੀਵ ਬਿਚਾਰਾ।
 ਅਸੀਂ ਤਾਬਿਆ ਤੇਰੀ ਕਰ ਖਰੀਦ ਤੂੰ ਸ਼ਾਹਿ ਹਮਾਰਾ।
 ਹੁਣ ਲਿਖ ਘਲ ਵਲ ਰਾਜਿਆਂ ਜੋ ਗਿਰਦ ਨਿਵਾਰਾ।
 ਜਾਇ ਜੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੇ ਇਕਬਾਲ ਤੁਮਾਰਾ
 ॥ ੧੦ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਪੰਡਤ ਸਭ ਨਜੁਮੀਏਂ ਸਭ
 ਸਾਹਿ ਸਦਵਾਏ। ਦੱਸੋ ਖਬਰ ਨਜਮ ਦੀ ਕਿਆ ਬੰਦ

(੬)

ਬਤਾਏ। ਓਹ ਹਿੰਦੂ ਪੀਰ ਸਦਾਇੰਦਾ ਜਿਸ ਦੁੰਦ ਮਚਾਏ।
ਕੋਨ ਕੋਈ ਏਹ ਐਲੀਆ ਜਿਸ ਦੁੰਦ ਮਚਾਏ। ਕੀ ਲੈ
ਆਯਾ ਹੁਕਮ ਹਜ਼ੂਰ ਤੋਂ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਆਏ। ਚਾਰੇ ਟੂਟ
ਝੁਕਾਂਵਦਾ ਸਿਰ ਛੱਡ ਝੁਲਾਏ। ਏਹ ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਸਦਾਇੰਦਾ
ਜਿਸ ਗੰਥ ਬਨਾਏ। ਸਚ ਕਹੋ ਤੁਮ ਪੰਡਤੋ ਮਤ ਝੂਠ
ਮਲ ਏ ॥ ੧੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਪੰਡਤ ਸਭ ਨਜੁਮੀਏ
ਫਿਰ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੇ। ਜੋ ਡਿਠਾ ਸੋ ਆਖਦਾ ਸੁਨ ਸਾਹਿ
ਹਮਾਰੇ। ਕਲ ਜੁਗ ਅੰਦਰ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਵ-
ਤਾਰੇ। ਸਤਜੁਗ ਦੇ ਵਿਚ ਹੰਸ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਤੇਤੇ ਰਾਮ
ਅਵਤਾਰੇ। ਏਹ ਪੰਥ ਕਹੇਗਾ ਖਾਲਸਾ ਸਭ ਕੇਸਾਂ ਧਾਰੇ।
ਜਿੰਤਣ ਸਭ ਵਲਾਇਤਾਂ ਕਾਬਲ ਠੰਧਾਰੇ। ਸਾਧੇਗਾ ਏਹ
ਆਕੀਆਂ ਹਾਕਮ ਫੌਜਦਾਰੇ। ਡਿਠਾ ਵਿਚ ਨਜੁਮ ਦੇ ਸਭ
ਦੰਤ ਸੰਘਾਟੇ। ਹੁਕਮ ਕਰਨਗੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਮਾਰ
ਨਗਾਰੇ ॥ ਸੱਚੇ ਹੀ ਸੱਚ ਕਹਤ ਹੈਂ ਜੋ ਏਦ ਹਮਾਰੇ ॥ ੧੨ ॥
ਪਉੜੀ ॥ ਸੁਣਕੇ ਖਬਰ ਨਜੁਮ ਦੀ ਇਤਕਾਦ ਨਾ
ਕਰਦਾ। ਜਦ ਤਕ ਜਾਨ ਸਲਾਮਤੀ ਮੈਂ ਨਾਹੀਂ ਡਰਦਾ।
ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿ ਨੂੰ ਜੋ ਮੇਰਾ ਬਰਦਾ। ਮੈਂ
ਲਿਖ ਘੱਲਾਂ ਵੱਲ ਰਾਜਿਆਂ ਜੋ ਹੈਂ ਸਿਰ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ
ਲਿਖਿਆ ਖਾਨ ਹਯਾਤ ਨੂੰ ਜੋ ਨੌਕਰ ਘਰਦਾ। ਮੈਂ
ਲਿਖਿਆ ਰਾਜੇ ਹਰੀ ਚੰਦ ਨੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਰਗਾ। ਮੈਂ ਸਭੇ
ਚੁਲ ਚੁਲ ਮਾਰਸਾਂ ਜਿਉਂ ਚੌਪੜ ਨਰਦਾਂ। ਮੈਂ ਵੇਖਾਂ ਜਾਇ
ਬਗ ਨੌ ਦਿਲ ਨਾਹੀਂ ਡਰਦਾ। ਲਿਖ ਹਲਕਾਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ

ਢਿਰ ਤੁਰਤ ਭੁਜਾਏ । ਲਿਖਿਆ ਵੱਲ ਮੁਸਾਹਿਬਾਂ ਰਾਹੀਂ
 ਸਦਵਾਏ । ਜੰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਤਾਕੀਦ ਕਰਾਏ ।
 ਖਤ ਜੰਮ ਵਲ ਭੇਜਿਆ ਅਮੀਰ ਬੁਲਾਏ । ਓਹ ਵਿਦੂ ਪੀਰ
 ਸਦਾਇੰਦਾ ਜਿਸ ਦੁੰਦ ਮਚਾਏ । ਤਸੀਂ ਘੋਰਾ ਘੋਰੇ
 ਬਹਾਦਰੋ ਜਾਣਾ ਨਾ ਪਾਏ । ਮੈਂ ਬਖਸ਼ਾਂ ਘੋਰੇ ਖਿਲਤਾਂ ਮਨ
 ਖ ਬ ਵਧਾਏ ॥ ੧੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਲਿਖਿਆ ਆਯਾ ਪਾਤੁ-
 ਸਾਹਿ ਆਏ ਹਲਕਾਰੇ । ਵਿਚ ਪਹਾੜ ਖਿਲਵਤੀ ਵੱਲ
 ਵਜਨ ਨਗਾਰੇ । ਚੜ੍ਹੇ ਬਹਾਦਰ ਕੋਤੜੇ ਜਿਉਂ ਬਾਦਰ
 ਕਰੇ । ਜਿਉਂ ਝੜ ਵਿਚ ਲਿਸਕਨ ਬਿਜਲੀਆਂ ਚਮਕਨ
 ਤਲਵਾਰੇ । ਨਾਰਦ ਆਯਾ ਕੁਦਕੇ ਕਲ ਨਾਰੇ ਮਾਰੇ । ਮੈਂ
 ਖੰਪਰ ਭਰ ਭਰ ਪੀੜਾਂ ਗੁਰ ਤੇਗ ਨਿਕਾਰੇ । ਜਿਉਂ
 ਰਾਵਨ ਹਨੂੰ ਕੁਪਾਇਕੇ ਬਹੁਤ ਦੈਂਤ ਸੰਘਾਰੇ । ਔਰਤ ਕਹੇ
 ਮੰਦਦਰੀ ਇਹ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰੇ । ਤੂੰ ਲੈਕੇ ਸੀਤਾ ਮਿਲ
 ਸਿਤਾਬ ਓਹ ਬਖਸ਼ਨ ਹਾਰੇ । ਨਹੀਂ ਲੰਕਾ ਤੇਰੀ ਲੁਟ
 ਸੀ ਲੈ ਦੇ ਤ ਸੰਘਾਰੇ । ਔਰੰਗਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜੁਧ ਨੂੰ ਜੈਬਿਨਸਾ
 ਪੁਕਾਰੇ । ਔਰੰਗੇ ਦਾ ਖੋ ਕਰੇ ਗੁਰ ਅਪਰ ਅਖਾਰੇ ॥
 ੧੪ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਖਬਰਾਂ ਕੁੱਲ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਦੋ ਫੌਜਾਂ
 ਆਈਆਂ । ਵੱਜੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਨੌਬਤਾਂ ਕਰ ਆਏ ਧਾਈਆਂ ।
 ਕਲ ਮਾਤਾ ਲੱਗੀ ਨੱਚਨੇ ਚਿੰਨੀਆਂ ਦਰਗਾਹਾਂ ਆਈਆਂ ।
 ਇੱਕ ਮਾਰਨ ਇੱਕ ਘਾਇਲੇ ਇੱਕ ਦੇਣ ਦੁਹਾਈਆਂ ।
 ਇੱਕ ਛੱਡ ਘੋੜੇ ਨੱਸ ਜਾਣਗੇ ਵਿਚ ਜੁਹ ਪਰਾਈਆਂ ।
 ਤੂੰ ਬਖਸ਼ੀਂ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੁਲਖ ਦਿਆ ਸਾਈਆਂ ।

ਜੋ ਨਾਲ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਲੜੇ ਗਾ ਕਾਲੇ ਮੂੰਹ ਛਾਈਆਂ
 ॥ ੧੫ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਭੀਮ ਚੰਦ ਪਹਾੜੀਆ ਦੜ੍ਹ ਵਤਨੇ
 ਧਾਇਆ ॥ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸਵਾਰ ਦਾ ਕਰ ਪਰਾ ਚਲਾਇਆ
 । ਅੱਗੇ ਪੈਦਲ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰ ਪੇਸ਼ ਦੁੜਾਇਆ । ਲੱਕ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਮ ਪੇਸ਼ ਸਿਰ ਖੰਭ ਰਖਾਇਆ । ਕਰਕੇ ਕ-
 ਸਮਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਉਸ ਧੌਹ ਕਮਾਇਆ । ਬੀਜੇਗਾ ਸੇ
 ਲੁਟੇਗਾ ਸਾਹਿਬ ਫੁਰਮਾਇਆ । ਜੋ ਨਾਲ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਲੜੇ
 ਗਾ ਸੇ ਦੇਜਕ ਪਾਇਆ । ਜੋ ਸ਼ਰਨ ਗੁਰੂ ਕੀ ਪੜੇਗਾ
 ਤਿਸ ਮੁਕਤ ਕਰਾਇਆ ॥ ੧੬ ॥ ਚੜ੍ਹਿਆ ਰਾਜਾ ਕਟੋਚ
 ਦਾ ਕਰ ਮਾਰੋ ਮਾਰਾ । ਦੇ ਲੱਖ ਕਰੇ ਪਿਆਇਆ ਇਕ
 ਲਖ ਅਸਵਾਰਾ । ਤੀਰ ਤਫੰਗਾਂ ਧਨਖ ਬਾਨ ਬਰਛੀ ਹਜ਼ਾਰਾ
 । ਸਮਸ਼ੇਰਾਂ ਢਾਲਾਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬੁਝਦਰ ਕਟਾਰਾ ।
 ਕੁਹਕ ਬਾਣ ਜੋ ਛੁੱਟਦੇ ਤੇਗਾ ਦੇ ਧਾਰਾ । ਕੜ ਕੜ ਕ-
 ਝਕਨ ਆਪ ਵਿਚ ਕੋਠ ਕਰੇ ਸੁਮਾਰਾ । ਆਨ ਲੱਖੇ ਵਿਚ
 ਜੰਗ ਦੇ ਕਈ ਖੁੰਮਾ ਧਾਰਾ ॥ ਹੋਇਆ ਜੰਗ ਮੁਕਾਬਲਾ
 ਰੋਜ਼ ਵੀਰ ਵਾਹਾ ॥ ੧੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਯਾਤਖਾਨ ਚੜ੍ਹ
 ਧਾਇਆ ਅਮੀਰ ਜੋ ਭਾਰਾ । ਅੰਹ ਖਾਨ ਜੁਆਨ ਸੰਗ ਲੈ
 ਬਡ ਮੁਨਸਬ ਦਾਰਾ । ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਠਿੜਦੇ ਜੰਗ ਵਿਚ
 ਤਿਉਂ ਕਰੇ ਉਚਾਰਾ । ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਭੋਜਿਆ
 ਕਰਤਾਰਾ । ਤੁਰਕਾਂ ਮਾਰ ਖਪਾਇੰਦਾ ਕਰ ਵਤੇ ਨਗਾਹਾ ।
 ਤਿਸ ਅੰਤ ਨ ਕੋਈ ਕੇ ਲਖੇ ਜੋ । ਤਿਗੁਰ ਧਾਰਾ । ਆਏ
 ਆਹਸੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਭੇੜ ਪਿਆ ਕਕਾਰਾ । ਮਾਰੇ

(੯)

ਮਾਰ ਪੁਕਾਰਦੇ ਕਰਕੇ ਲਲਕਾਰਾ । ਓਤ ਵਲ ਰਾਣੇ ਤੁਰਕ
ਹੈਂ ਬਹੁ ਭਾਰ ਗੁਬਾਰਾ । ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਠੇ ਰੜ੍ਹ ਪਾਉਂਦੇ ਲੈਂਦੇ
ਸਭ ਮਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਹਲਕਾਰੇ ਆਨ
ਪੁਕਾਰਿਆ ਸੁਣ ਅੰਤਰਜਾਮੀ । ਜੋ ਡਿੱਠਾ ਅੱਖੀਂ ਆਪਣੀਂ
ਸੋ ਕਹਾਂ ਜੁਬਾਨੀ । ਚੜ੍ਹੇ ਮੁਗਲ ਪਠਾਣ ਕਸੂਰੀਏ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੁਰਾਨੀ । ਚੜ੍ਹੇ ਨੀ ਰਾਜੇ ਰਾਜ ਪੂਤ ਤਾਬਿਆ
ਸਲਤਾਨੀ ॥ ਘੋੜੇ ਹੇਠ ਵਿਲਾਇਤੀ ਭੱਜਨ ਮੈਦਾਨੀ ।
ਬੋਲਣ ਅਰਬੀ ਫਾਰਸੀ ਪਸ਼ਤੇ ਦੁਰਾਨੀ । ਰੜ੍ਹੇ ਚੂਗੱਤੇ
ਮੁਗਲਸ਼ਾਹਿ ਬਲਨ ਈਦਾਨੀ । ਹਰੀਚੰਦ ਚੜ੍ਹ ਧਾਇਆ ਜੋ
ਜਬਰ ਜੁਆਨੀ । ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੋਰ ਆਵਨ
ਜਾਨੀ ॥ ੧੯ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਫੁਰਮਾਯਾ ਜੋ
ਹੋਵਨ ਹਾਰੀ । ਗੁੱਸੇ ਹੋਈ ਕਾਲਕਾ ਚੜ੍ਹ ਸਿੰਘ ਸਫਾਰੀ ।
ਖੰਫਾ ਬਖਸਿਆ ਸ਼ਾਮ ਰੰਗ ਵਡਾ ਮਹਿਕਾਰੀ । ਕਲਜੁਗ ਦੇ
ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਵਤਾਰੀ । ਸਿਰ ਪਰ ਕਲਗੀ
ਸੋਹਿੰਦੀ ਮੋਤੀ ਸਭ ਝਾਰੀ । ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਜਪੁ ਤੁਰਕਾਂ
ਨੂੰ ਮਾਰੀ । ਤੂੰ ਜਗਤ ਰੁਰੁ ਅਵਤਾਰ ਹੈਂ ਤੈਥੋਂ ਬਲਿਹਾਰੀ
॥ ੨੦ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਨੰਦ ਚੰਦ ਕਿਰਪਾਲ ਦਾਸ
ਇਹ ਵਡੇ ਅਤਾਈ । ਧਰੁਹ ਮਿਆਨੋਂ ਕੱਢੀਆਂ ਚਮਕਾ-
ਇਨ ਭਾਈ । ਫਟ ਵਿਚ ਮਾਰਨ ਵੈਰੀਆਂ ਸੁਧ ਟਹੀ ਨਾ
ਕਾਈ । ਸਿਰ ਲੱਗੀ ਖਾਨ ਹਯਾਤ ਦੇ ਕਿਰਪਾਲ ਲਗਾਈ ।
ਨਠੇ ਸਭੇ ਜਮਾਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀ । ਸੰਗੋ ਸਿਜੀਤ
ਚੁੜਿਆ ਇਕ ਕਾਨੀ ਖਾਈ । ਡਿੱਠਾ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ

ਨਹੀਂ ਪਾਉਂ ਹਟਾਈ ॥ ੨੧ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਰਾਇ ਚੰਦੇਰੀ
 ਹਰੀਚੰਦ ਬਹੁ ਤੀਰ ਚਲਾਏ । ਇਕ ਇਕ ਤੋਂ ਲੱਗ ਦੂਸਰਾ
 ਮਾਰ ਮਾਰ ਸਿਧਾਏ । ਕਲ ਹੱਸੀ ਹਿੜ ਹਿੜਾਇਕੇ ਸਤਿਗੁਰ
 ਹਰਖਾਏ । ਪੀ ਪੀ ਸੋਨਤ ਜੋਗਨੀ ਬਹੁ ਮੋਦ ਬਢਾਏ ।
 ਜੁੜਤ ਦੇਖ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਆਏ । ਮਾਰਿਆ
 ਭੀਖਮਖਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪਾਏ । ਬਾਲ ਜੁ ਮਾਰਿਆ
 ਸਤਿਗੁਰੁ ਫੇਰ ਤਹੀਂ ਖਪ ਏ ॥ ੨੨ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਲਾਲ
 ਸਿੰਘ ਹਲਵਾਈ ਗੁਰ ਪਹਿ ਆਇਆ । ਲਈ ਢਾਲ
 ਤਲਵਾਰ ਤੂਰੰਗ ਨਚਾਇਆ । ਮਾਰਿਆ ਖਾਨ ਜਵਾਨ ਨੂੰ
 ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪਾਯਾ । ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜਗ ਤੇਰੀ
 ਛਾਇਆ । ਵਾਜੇ ਵੱਜਨ ਹਜ਼ੂਰ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਫਰਮਾਇਆ
 ॥ ੨੩ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਰਾਜੇ ਸੁਕਦੇਵ ਜਸ ਰੋਟੀਏ ਕੱਢ ਡੇਰਾ
 ਪਾਇਆ । ਵਜੇ ਨਗਾਰੇ ਨੌਬਤਾਂ ਧੌਂਸਾ ਘੁਰ ਰਾਇਆ ।
 ਘੋੜੇ ਰੰਗ ਬੰਗ ਦੇ ਕੁਛ ਕਰਿਣ ਨ ਜਾਇਆ । ਜਿਉਂ
 ਫਿਰਨ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਪੀਅਕੇ ਬਹੁ ਵਾਜ ਵਜਾਇਆ । ਖੁਸ਼ੀਆਂ
 ਦੇ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੋਇ ਕਿਛ ਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ । ਕਲ ਮਾਤਾ
 ਲੱਗੀ ਹਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰਖਾਇਆ । ਮਾਰਿਆ ਰਾਜਾ ਜਸ-
 ਰੋਟੀਆ ਢਾਢੀ ਜਸ ਗਾਇਆ ॥ ੨੪ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਰਾਜਫਤੇ
 ਸ਼ਾਹ ਵੜੁ ਧਾਇਆ ਲੈ ਫੌਜਾਂ ਭਾਰੀ । ਕਟਕ ਲਿਆਯਾ ਜੋੜ
 ਕੇ ਕੋਈ ਧੰਦੁਕਾਰੀ । ਉਂਡੀ ਗਰਦ ਜ਼ਮੀਨ ਥੀਂ ਜਿਉਂ ਬਹੇ
 ਅੰਧਿਆਰੀ । ਜਿਉਂ ਸੂਰਜ ਬੂਰਕਾ ਪਹਿਰਿਆ ਰਾਤ ਪਈ

ਗੁਬਾਰੀ । ਜੁੱਟੇ ਆਹਮੇ ਸਾਹਮਨੇ ਵਡੇ ਬਲਕਾਰੀ । ਕੜਕ
 ਉਠੇ ਰਣ ਸੂਰਮੇ ਵੱਡੇ ਹੰਕਾਰੀ । ਚਮਕਣ ਤੇਗਾ ਬਰਛੀ
 ਆਂ ਸੂਰ ਚੜੇ ਹਜ਼ਾਰੀ ॥ ੨੫ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਗੁਰੂ ਅਜੀਤ
 ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁ ਤੀਰ ਚਲਾਏ । ਗਏ ਸਰੀਰੋਂ ਚੀਰਕੇ
 ਰਤ ਪੀਣ ਤਿਹਾਏ । ਕੜਕ ਉਠੇ ਰਣ ਸੂਰਮੇਂ ਵਣ ਹੋਰ ਸ
 ਵਾਏ । ਜੁੱਟੇ ਆਹਮੇ ਸਾਹਮਨੇ ਰਣ ਮਾਈਆਂਜਾਏ । ਚਲਨ
 ਬੰਦੂਕਾਂ ਚਹਿਕਲੇ ਧੁੰਦ ਕਾਰ ਮਚਾਏ । ਚਲਨ ਤੇਗਾਂ ਬਰਛੀ
 ਆਂ ਰਤ ਨੀਰ ਵਹਾਏ । ਜੰਗ ਵੇਖਨ ਕਾਰਣ ਵੇਵਤੇ ਸੂਰ ਪੁਰ
 ਥੀਂ ਆਏ । ਮਾਰਿਆ ਰਾਜਾ ਹਰੀਚੰਦ ਵਡ ਸੂਰ ਹਰਖਾਏ ।
 ਜੁਝੇ ਰਣ ਜੁਝਾਰਸਿੰਘ ਸੂਰ ਵੇਖਣ ਆਏ ॥੨੬॥ ਪਉੜੀ ॥
 ਨੰਦਚੰਦ ਕਿਰਪਾਲ ਦਾਸ ਇਹ ਵਡੇ ਅਤਾਈ । ਧੂਹਮਿਆਨੇ
 ਕਢੀਆਂ ਚਮਕਾਇਣ ਭਾਈ । ਰਣ ਵਿਚ ਮਾਰਨ ਵੈਰੀਆਂ
 ਸੁਧ ਰਹੀ ਨ ਕਾਈ ॥ ਸਿਰਲੱਗੀ ਮੁਗਲ ਚੁਗਤਿਆਂ ਅਕਾਲ
 ਲਗਾਈ । ਨੱਠੇ ਸਭੇ ਜਮਾਦਾਰ ਸਿਰਦਾਰ ਸਿਪਾਹੀ । ਹੁਣ
 ਮੋੜੇ ਕੋਟ ਕਲਾਮ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਵਗਾਈ । ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੱਚਾ
 ਪਾਤਿਸਾਹ ਤੇਵੀ ਸਟ ਲਾਈ ॥ ੨੭ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਚੜ੍ਹਿਆ ਰਾਜਾ
 ਜਸਵਾਲ ਦਾ ਫਿਰ ਕਰੀ ਤਿਆਰੀ । ਕਟਕਲਿਆ ਯਾਜੋੜ
 ਕੇਕੋਈ ਬੇਸੁਮਾਰੀ । ਚਮਕਣ ਤੇਗਾਂ ਜੰਗ ਵਿਚ ਨਤਪੈਣ ਫੁ
 ਹਾਰੀ । ਜੁੱਟੇ ਆਹਮੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਡੇ ਹੰਕਾਰੀ । ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਵਾ
 ਹੁੰਦੇ ਜਯੋਂ ਬਾਢੀ ਸਾਰੀ । ਮਾਰੇ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰਦੇ ਮਾਰਨ ਕਿ
 ਲਕਾਰੀ । ਗੁੱਸੇ ਆਈ ਕਾਲਕਾ ਰਤ ਪੀਵਣਹਾਰੀ । ਗਜਣ
 ਤੇਪਾਂ ਜੰਗ ਵਿਚ ਪਈ ਧੁੰਦ ਗੁਬਾਰੀ । ਆਣ ਮਕਾਬਲਾ ਕੜ

ਕਿਆ ਤੇਗਾਂ ਦੇਧਾਰੀ । ਅਗਨ ਬਾਣ ਰਣ ਛੁਟਦੇ ਕੋਈ ਬੈਸੁ
 ਮਾਰੀ । ਸਸਤੁ ਬੇਸੁਮਾਰ ਸੋ ਤਰਕਸੁ ਜ਼ਹਰਦਾਰੀ ॥ ੨੮ ॥
 ਪਉੜੀ ॥ ਲਈ ਕਮਾਨ ਹਰੀਚੰਦ ਨੇ ਕਰ ਗੁੱਸਾ ਭਾਰੀ । ਮਾ
 ਰਿਆ ਤੀਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਛੁਇਕਾਨਸਿਧਾਰੀ । ਦੂਸਰਓਰਜੋ
 ਸਾਰਿਆ ਪੇਟੀਮੰਝਾਰੀ । ਤੀ ਸਰ ਚਿੱਲਾ ਭੇਦਕੇਕੁਛ ਚੁੰਚਸਿ
 ਧਾਰੀ ॥ ਜੁਗ ਜੁਗ ਰਛਾਆਪਕਰਸੀਪ੍ਰਭੂਅਵਤਾਰੀ ॥ ੨੯ ॥
 ਪਉੜੀ ॥ ਗੁਸਾ ਆਯਾਗੁਰੂਗੁਬਿੰਦਸਿੰਘ ਕਰ ਲੈ ਕਮਾਨੀ ॥
 ਮਾਰਿਆ ਤੀਰਜੋਥੈਂਚਕਰਦਿਤੀਨੀਸ਼ਾਨੀ ॥ ਢੱਠਾਮਿਚ ਮਦਾਨ
 ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਧਾਨੀ । ਮਾਰੇ ਸਭੇ ਡੋਗਰੇ ਵਡੇ ਬਲਵਾਨੀ
 ਹਰੀਚੰਬ ਰਣ ਮਾਰਿਆ ਰਾਜਿਆਂਦਾ ਸਾਨੀ । ਜੈਜੈਸਬਦਜ
 ਗਤ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਦੂਹੀਂ ਜਹਾਨੀ । ਤੂੰ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਅਵਤਾਰ
 ਹੈਂ ਹੋਰ ਅਵਰ ਨ ਜਾਨੀ । ਜੰਗ ਵੇਖਣਦੇਕਾਰਨੇ ਰੋਹ ਹੋਈ
 ਭਵਾਨੀ ॥ ੩੦ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਗੁਲਾਬਸਿੰਘ ਇਕ ਸੂਰਮਾਰਣ
 ਅੰਦਰ ਵੜਿਆ । ਥਾਪੀ ਲਈਹਜੁਰਥੋਂ ਹੱਥਨੇਜਾ ਵੜਿਆ ।
 ਮਾਰੇ ਸਭੇ ਡੋਗਰੇ ਇਕੱਲਾ ਲੜਿਆ । ਜਿਉਂ ਮੁਘਾ ਪਈਆਂ
 ਹਲੋਹਲੀ ਬਾਜ਼ਡਾਰੀਂ ਵੜਿਆ । ਮਾਰੇਮਾਰਪੁਕਾਰਦਾਦਿਲ
 ਜਰਾ ਨਾ ਡਰਿਆ । ਜਾਂ ਆਯਾ ਹੁਕਮਅਕਾਲਦਾਰਣ ਅੰਦਰ
 ਵੜਿਆ । ਸਰਵਾਨੇ ਸਿਰਲੈ ਜੋੜਿਆ ਸਿਰ ਮੇਰੇ ਉਸ ਕਰਿ
 ਆ । ਸਤਿਗੁਰਸਚੇਪਾਤਸ਼ਾਹਸਤਿਸ਼ਗਤ ਤਰਿਆ ॥ ਜੋਜੋਨਾਮ
 ਧਿਆਵਸੀ ਸੋ ਹੋਸੀ ਹਰਿਆ । ਤੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਸਚੇਪਾਤਸ਼ਾਹਜਸ
 ਤੇਰਾ ਪੜਿਆ । ਤੂੰ ਬਖਸ਼ੀਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘਜੀ ਜਸ ਤੇਰਾ
 ਪੜਿਆ ॥ ੩੨ ॥ ਜੰਗਨਾਮਾ ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਸੰਪੂਰਣ ॥

